

ŠTO ZNAMO O LIMFEDEMU? - IZVJEŠĆE S IZLOŽBE

Što znamo o limfedemu i njegovim uzrocima?

Koliko je to znanje dostupno našim studentima i tko im može ponuditi odgovore na pitanja o etiologiji, etiopatogenezi, kliničkoj slici i zbrinjavanju takvih bolesnika/ca ?

To su sve pitanja, koja su za sada ostajala bez odgovora u procesu edukacije naših mladih kolega, koji će uskoro stupiti na tržište rada i zauzeti svoje mjesto u sustavu zdravstva, gdje će se susretati s bolesnicima/cama, koji će od njih tražiti odgovore na ta brojna pitanja. U ožujku, mjesecu svjesnosti o problemu limfedema, članovi naše Katedre su pokušali osvijestiti potrebu razgovora o ovom problemu, pa su u krugu Sveučilišnog kampusa, u Sveučilišnoj galeriji „Vasko Lipovac“, mjestu vrlo dostupnom svim studentima našeg Sveučilišta, pa tako i onima s Medicine i Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija (SOZS), organizirali izložbu fotografija pod nazivom „Limfa i ja – što se krije pod mojom kožom?“.

Slika 1. Organizatorica izložbe doc. dr. sc. Ana Poljičanin (druga zdesna) sa svojim „modelima“

Izložba je svečano otvorena u srijedu, 10. ožujka 2021. godine u Sveučilišnoj galeriji „Vasko Lipovac“. Doc. dr. sc. Ana Poljičanin (Slika 1.) inicijatorica i organizatorica ove izložbe, inače specijalistica fizikalne medicine i rehabilitacije u KBC Split te docentica na Katedri za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Medicinskog fakulteta te Katedre za fizioterapiju SOZS, istaknula je kako je ova izložba plod dugogodišnjeg rada s osobama koje pate od limfedema, nakon što je u svakodnevnoj praksi primijetila kako postoji veliko neznanje o ovoj temi. Zato smo upravo u ožujku – mjesecu svjesnosti o limfedemu i za

vrijeme trajanja turnusa fizikalne medicine i rehabilitacije na našem Fakultetu ovom izložbom željeli osvijestiti i naše studente i širu javnost, ali i same pacijente, o postojanju ovog problema, za koji postoji i rješenje, ukoliko se pravodobno dijagnosticira i liječi od strane fizijatara i fizioterapeuta.

Svjesni važnosti ovog zdravstvenog problema i našeg nepoznavanja svih relevantnih činjenica vezanih uz uzroke i liječenje istog, angažmanom naše Katedre smo prije dvije godine poduzeli prve korake u tom smjeru rješavanja tih nepoznanica. Odlučili smo na novi način pristupiti terapiji limfedema, povezali smo se s doc. dr. sc. Tanjom Planinšek Ručigaj iz Univerzitetskog kliničkog centra iz Ljubljane i uz njenu pomoć proveli edukaciju i liječnika fizijatara i fizioterapeuta, ugovorivši je na našem fakultetu u Splitu. Ona nam je nesebično ponudila svoje znanje, donijela nužnu literaturu i provela s nama neko vrijeme educirajući nas o stvarnim uzrocima ovog stanja te načinima liječenja istog. Želimo naglasiti da surađujemo i s kolegama u Londonu (Tamara Košević), koji nam puno pomažu ne samo savjetima, nego i donacijama opreme, te ujedno i s kolegama u Berlinu. Kompleksnost ovog problema pokazali smo i činjenicom da smo u procesu rješavanja tegoba koje ovi bolesnici/ce imaju angažirali i našu prof. dr. sc. Slavicu Kozinu kako bismo popravili kvalitetu života naših bolesnika/ca s limfedemom.

Slika 2. Autor fotografija Robert Pleško

Na izložbi su predstavljene fotografije osam hrabrih žena, koje povezuje svakodnevna borba s limfedemom, autora Roberta Pleška (Slika 2.), a izložbu su organizirali Odsjek za fizioterapiju Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu, Katedra za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Medicinskog fakulteta u Splitu, Hrvatsko društvo za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu (HDFRM HLZ) te Udruga žena oboljelih i liječenih od karcinoma „Caspera“. S obzirom na važeće epidemiološke mjere, broj nazočnih je na otvaranju izložbe bio primjeren istima, ali zato nisu izostali ni bolesnice s limfedemom, ni naši fizioterapeuti, a ni čelnici Sveučilišta, OZS i HDFRM HLZ (Slika 3.).

Slika 3. Izložbu su otvorili prof. dr. Tonko Vlak – predsjednik Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Hrvatskog liječničkog zbora, prof. dr. Dragan Ljutić – Rektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. Stipan Janković – pročelnik Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija (s lijeva na desno)

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić je pri otvaranju izložbe iskazao zadovoljstvo izložbom, rekavši: „Pred nama su umjetnička djela, koja nas potiču na razmišljanje i empatiju i imaju svoju pouku. Autor fotografija Robert Pleško, napravio je izložbu na kojoj su prikazana krasna lica, osmijeh koji znači život, duhovnost, lica koja potiču na razmišljanje. To je umjetnost. Iza ovih predivnih slika su životi. U ovim današnjim okolnostima kada smo pogođeni pandemijom razumijemo značenje ove poruke umjetnosti, suživota, zajedništva i dobrote.“

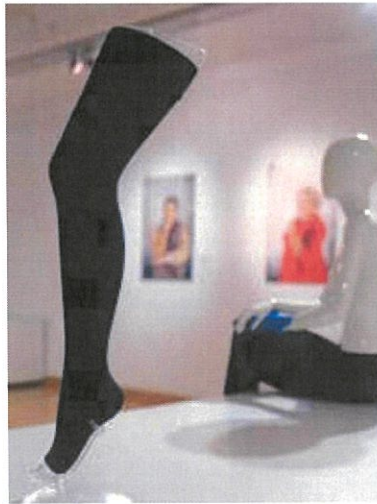
Prof. dr. sc. Stipan Janković, pročelnik SOZS-a, istakao je kako je ovo posebna čast Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija i kako s ovim događajem zapravo ulaze u razdoblje proslave Dana SOZS-a.

„Ova izložba je najbolji uvod u našu proslavu, jer se radi o promociji struke. A koliko je upravo ova struka interesantna, najbolje govori podatak da je Odsjek fizioterapije peti po iskazanom interesu maturanata u Hrvatskoj“, zaključio je pročelnik Janković.

Prof. dr. sc. Tonko Vlak, pročelnik Katedre fizikalne i rehabilitacijske medicine na Medicinskom fakultetu i predsjednik Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Hrvatskog liječničkog zbora, zahvalio se svima koji su uložili trud u organizaciji izložbe i pozvao sve da uživaju u predstavljenim radovima. Kazao je kako su naše pacijentice s limfedemom postale naši fotomodeli, te su ovom prigodom ponudile drugu, ljepšu stranu svakodnevice, koja pršti optimizmom, dostojanstvom i ljepotom. Autor fotografija, Robert Pleško, istaknuo

je kako je inicijativa za organizaciju izložbe došla od doc. Poljičanin prije godinu i pol dana, a sama realizacija je tekla besprijekorno zahvaljujući susretljivosti fotomodela. Izložba se može pogledati do 23. ožujka 2021. godine.

Ovom izložbom smo htjeli skrenuti pažnju svima u struci da se bolesnicima/cama s limfedemom može značajno pomoći i kompresivnom terapijom, tako da su izloženi i neki medicinski proizvodi, koji se koriste za kompresivnu terapiju (Slika 4.). Naime, kompresivna terapija je, uz manualnu limfnu drenažu, njegu kože, terapijske vježbe i edukaciju, zlatni standard u terapiji limfedema. Za provođenje terapije mogu se koristiti dugoeleastični i kratkoelastični zavoji te kružna ili ravna tkana kompresijska pomagala. Kompresivna terapija limfedema, u prvoj fazi liječenja, ima za cilj evakuirati limfedem primjenom kratkoelastičnih zavoja, a u drugoj fazi, primjenom kompresivnih pomagala (čarape, rukavice i kompresijska odjeća) održavati postignuto stanje. Primjenom preventivnih mjera i provođenjem kompleksne dekonjestivne terapije limfedema te nošenjem kompresivnih pomagala mogu se ublažiti, usporiti ili potpuno zaustaviti simptomi i napredovanje bolesti, što uz klasičnu limfnu drenažu nudi bolju kvalitetu života našim bolesnicima/cama.

Slika 4. Kompresivna čarapa – značajno pomagalo i eksponat na izložbi

Na kraju, moramo izraziti i našu zahvalu svima donatorima, koji su omogućili pripremu, postavljanje i otvaranje izložbe „Limfa i ja – Što se krije pod mojom kožom?“. Bauerfeind, Žaluzina, Obruč, Viator, Marasović, Vodovod i odvodnja Cetinske krajine, Podologija, Fortuna Komerc, ETAG-INVEST.

Prof. prim. dr. sc. Tonko Vlak, dr. med.
Split, 13. ožujka 2021. g.